

Pohorelský hlásnik 2011/02

informačné noviny Obce Pohorelá; ročník VII.; február 2011; - ZADARMO -

Komunálny odpad v roku 2010

Zmesový komunálny odpad a drobný stavebný odpad z domácností a podnikateľských prevádzok je zbieraný do zberných 110 litrových KUKA-nádob a 120 litrových plastových nádob umiestnených pri každom rodinnom dome a

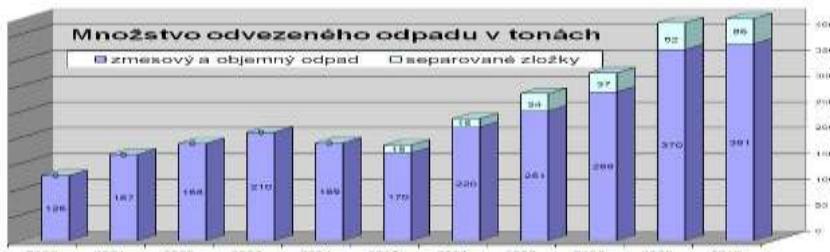
podnikateľskej prevádzke a do 26 kusov 1100 litrových kontajnerov rozmiestnených pri bytovkách, obchodoch a cintorinoch. Odvoz odpadu sa uskutočňuje každý druhý týždeň. Obec zabezpečuje v jarných a jesenných mesiacoch zber veľkoobjemového odpadu a to pristavením 20 kusov veľkoobjemových kontajnerov vo všetkých častiach obce. V obci je od roku 2005 zavedený separovaný zber odpadov. Obecný úrad v Pohoreleji zabezpečuje reálne separovanie komunálneho odpadu. Vďaka dostatočnému množstvu zberných nádob a hustej frekvencii zberov má Obec Pohorelá má v súčasnosti zabezpečenú najefektívnejšiu likvidáciu odpadu na Horehroni.

V roku 2010 bol v obci vyseparovaný a odvezený odpad:

- plasty 18,51 t
- sklo 28,126 t
- kompozitné obaly 0,021 t
- kovy 0,032 t
- papier a lepenka 6,54 t
- vyraďené elektrické a elektronické zariadenia 3,6 t
- baterie a akumulátory 0,03 t
- nebezpečný odpad 2,43 t

- Okrem separovaných zložiek sme z obce vyviezli :
- zmesového ntriesaného komunálneho odpadu 365,631 t,
 - odpad z čistenia ulíc 15,42 t
 - objemný odpad 24,04 t

Okrem vyvezených odpadov sa v obci ešte separujú a zbierajú opotrebované tonery do tlačiarň a baterie. Z obce bolo v roku 2010 taktiež vyvezené nezistiteľné množstvo šrotu a kovov, ktoré vykúpili od občanov podomoví výkupcovia.

Množstvo odpadu síce stále rastie, no potešujúce je, že v našej obci rastie aj podiel vyseparovaného odpadu. Aj vďaka zlepšujúcemu sa prístupu obyvateľov k separácii odpadov obec nezvyšovala poplatky za komunálny odpad.

Príjmy za odvoz komunálneho odpadu od domácností a podnikateľských subjektov boli v roku 2010 spolu **24.542 €**, **výdavky** na likvidáciu komunálneho odpadu **34.044 €**.

Venujte 2% z Vašich (už odvedených) daní z príjmov na kultúru, šport a aktivity v našej obci

Aj tento rok môžete prispieť 2% z Vašich daní na verejnoprospešné aktivity neziskových organizácií.

O 2% Vašich daní sa tento rok v našej obci uchádzajú:

Občianske združenie OPORA Pohorelá,
Kpt.Nálepku 291, 976 69 Pohorelá, IČO: 37891324

Občianske združenie PLŤ,
Pohorelská Maša 84, 976 69 Pohorelá, IČO: 37824856

Rodičovské združenie pri základnej škole Pohorelá,
Kpt.Nálepku 852, 976 69 Pohorelá, IČO: 37950835

Slovenský kosecký spolok,
Jesenského 126, 976 69 Pohorelá, IČO: 45025118

Telovýchovná jednota Mladosť Pohorelá,
Pohorelá, 976 69 Pohorelá, IČO: 17060711

**SAMI ROZHODNITE,
KTO POTREBUJE VAŠE DANE**

Poplatky za komunálny odpad a drobný stavebný odpad

Poplatok za zber, odvoz a likvidáciu komunálneho odpadu a drobných stavebných odpadov je splatný do konca marca. Oproti minulému roku sa nemenil: domácnosti 10,95 € za každú osobu, podnikateľské prevádzky – 65,45 € za každú zbernú nádobu. Poplatok je splatný do konca marca.

V poplatku je zahrnutý odvoz zmesového komunálneho odpadu, všetkých separovaných zložiek odpadu i objemného odpadu.

Odvoz odpadu zo stavebných prác je povinný zabezpečiť si na vlastné náklady každý stavebník sám.

Výber dodávateľa na rekonštrukciu základnej školy ukončený

V stanovenej lehote do 13.januára 2011 do 10:00 hod. predložili ponuku do užšej súťaže na zákazku "Rekonštrukcia ZŠ v Pohoreleji" traja uchádzači. Otváranie obálok a vyhodnotenie predložených ponúk bolo 14.1.2011. Žiadna z predložených ponúk nebola vylúčená. Komisia vyhodnotila úspešného uchádzača, ktorý splnil všetky podmienky a požiadavky vyhlásenej užšej súťaže a ponúkol primeranú cenu.

Rekonštrukcia ZŠ predstavuje stavebné práce na troch učebných pavilónoch - výmenu okien, zateplenie budov, dokončovacie a maliarske práce a oprava strechy na telocvični.

Vzhľadom na skutočnosť, že rekonštrukcia bude financovaná z fondov EÚ, zmluva s dodávateľom bude uzavretá a začatie samotných prác môže začať až po overení procesu verejného obstarávania Ministerstvom pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR, ktoré je Riadiacim orgánom pre Regionálny operačný program.

Ministerstvo výstavby a regionálneho rozvoja Slovenskej republiky schválilo Obci Pohorelá nenávratný finančný príspevok vo výške 497.376 (14.983.951,49 Sk) na projekt „Rekonštrukcia ZŠ v Pohoreleji“. Z rozpočtu obce je povinná spoluúčasť obce vo výške 5%, čo je 26.177,69 € (788.629,03Sk).

Investícia do vašej budúcnosti...

PODUJATIA V OBCI POHORELÁ

MAREC

12.3. PIETNY AKT

pri hrobch rubárov -obeti lavínového nešťastia
(OÚ Pohorelá+OZ OPORTA)

12.3. NOHEJBALOVÝ TURNAJ

Majstrovstvá Pohorelej 3-členných družstiev
„Memoriál pohorelských rubárov“ -17. ročník
(OZ OPORTA, J.Pompura)

CELOROČNE:

NÁCVIKY A TRÉNINGY V TELOCVIČNI:

Pondelok 14:30 – 16:00

FLORBAL

(kontakt: Mgr.Jozef Šajša)

Pondelok 17:00-18:30 a Štvrtok 19:00 – 20:30

AEROBIK

(kontakt: Janka Ďuburová)

Pondelok 18:30 – 20:00

FUTBAL

(kontakt: Ján Krupa)

Utorok 13:30 – 14:30

DFS MLADOSŤ – mladší žiaci

(kontakt: Mgr.Mária Huťová)

Štvrtok 14:30 – 16:00

DFS MLADOSŤ – starší žiaci

(kontakt: Mgr.Gabriela Kanošová)

Utorok 14:30-16:30 a Streda 13:30 – 15:00

FUTBAL – tréning - žiaci

(kontakt: Mgr.Jozef Šajša)

Streda 15:00 – 18:00

TANEČNÁ ŠKOLA J.Fábora

(kontakt: 0911218459)

Piatok 16:00 – 18:00

NOHEJBAL - tréning

(kontakt: Ľubo Lihan)

Piatok 18:00 – 20:00

FUTBAL - tréning

(kontakt: Mgr. Jozef Šajša)

Sobota 15:00 – 17:00

Stolný tenis - tréning

(kontakt: J.Hal'ak)

Úspech našich šachistov v Kremnici

Na šachovom turnaji Kremnická veža 2011, ktorý sa konal 8.1.2011 v Kremnici, sa darilo našim šachistom. Spomedzi 43 účastníkov sa na vynikajúcom 2. mieste umiestnil **Jozef Kanoš** a na taktiež vynikajúcom 12. mieste **Peter Kanoš**..

TURNAJ ZA ZELENÝMI STOLMI

OZ OPORTA Pohorelá usporiadalo v sobotu 8. januára 2011 **Majstrovstvá Pohorelej v stolnom tenise mužov a žien všetkých vekových kategórii**. Napriek tomu, že stolný tenis má v Pohorelej bohatú históriu i súčasnosť, sklamaním bola tohtoročná nízka účasť – najmä žiakov (napriek tomu, že bol čas prázdnin). No účasť neovplyvnila kvalitu turnaja a jednotlivých duelov. O titul sa „pobil“ desať hráčov v spolu 45-tich zápasoch. Bez jedinej prehry víťazom turnaja sa stal a **titul Majstra Pohorelej získal Ján Buvala**, pred druhým **Lacom Pompurom** a tretím **Michalom Tlučákom**. V mládežníckej kategórii získal titul **Daniel Pompura**.

Termíny zberu komunálneho odpadu

9. február	23. február	9. marec	23. marec
------------	-------------	----------	-----------

Žiadame občanov, aby si **nádoby** vložili **pred brány už deň vopred**, pretože sa zbiera od 7:00 hod.!

Termíny zberu plastov

8.-9. február	8.-9. marec
---------------	-------------

Žiadame občanov, aby vykladali **len plné a zviazané vrecia**. (Nezabudnite plastové fľaše stlačiť, aby sa zmenšil ich objem)

Poverený zástupca starostu obce Pohorelá

Starosta obce Ing. Jozef Kalman dňom 14.2.2011 v zmysle ustanovení §13b ods. 1 zákona SNR č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov **p o v e r i l** zastupovaním počas neprítomnosti starostu poslancu **OZ Mgr. Jozefa Šajšu** v rozsahu:

- zúčastňovať sa na previerkach a kontrolách uskutočňovaných štátnymi orgánmi,
- prerokovávať výsledky previerok a kontrol štátnych orgánov,
- koordinovať a zjednocovať činnosť komisií obecného zastupiteľstva,
- nakladať s prostriedkami obce na bankových účtoch obce v súlade so zákonom a internými smernicami,

Pozn.: Starostu počas neprítomnosti zastupuje zástupca starostu, ktorého spravidla na celé funkčné obdobie poverí zastupovaním starosta do 60 dní od zloženia sľubu starostu; ak tak neurobí, zástupcu starostu zvolí obecné zastupiteľstvo. Zástupca starostu môže byť len poslanec.

Starosta môže zástupcu starostu kedykoľvek odvolať. Ak starosta odvolá zástupcu starostu, poverí zastupovaním ďalšieho poslancu do 60 dní od odvolania zástupcu starostu.

Ak zanikne mandát starostu pred uplynutím funkčného obdobia (§13a ods.1 písm. c) až i) zák. SNR č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení), plní zástupca starostu úlohu starostu v plnom rozsahu. Zastupovanie sa končí zložením sľubu novozvoleného starostu.

Preventívno – bezpečnostná akcia na Horehroní

Policajti z Okresného riaditeľstva PZ v Brezne a z Obvodného oddelenia PZ v Pohorelej, vykonali preventívno-bezpečnostnú akciu, ktorá bola prevažne zameraná na podávanie alkoholu mládeži v pohostinstvách. Akcia prebiehala v noci zo soboty na nedeľu (30.1.) v čase od 22.00 hodiny do 2.00 hodiny. Bola vykonaná v pohostinstvách v obciach Beňuš, Beňuš časť Filipovo, Beňuš časť Gašparovo a v obci Braváčovo. Počas akcie bolo skontrolovaných 30 osôb a bolo zistených 9 porušení zákona č. 219/1996 o ochrane pred zneužívaním alkoholických nápojov, ktoré budú následne odstúpené na ďalšie prejednanie na príslušný úrad. Policajti zistili tieto priestupky: 5 mladistvých osôb bolo pod vplyvom alkoholu, 1 maloletá osoba pod vplyvom alkoholu sa nachádzala po 21.00 hodine v pohostinstve bez zákonného zástupcu, 1 maloletá osoba sa nachádzala po 21.00 hodine v pohostinstve bez zákonného zástupcu (nebola pod vplyvom alkoholu) a 2 dospelé osoby, ktoré podávali alkoholické nápoje mladistvým a maloletým osobám. Vzhľadom na časté požívanie alkoholu mladistvými aj maloletými osobami, policajti budú v takýchto akciách aj naďalej pokračovať.

Vo výbornej atmosfére sa v sobotu 15. januára 2011 uskutočnil v telocvični v Pohorelej **18. ročník volejbalového turnaja**

"O PUTOVNÝ POHÁR STAROSTU OBCI POHORELÁ",

ktorý sa každoročne koná pri príležitosti výročia oslobodenia obce Pohorelá.

Päť družstiev odohralo systémom „každý s každým“ spolu 10 veľmi vyrovnaných zápasov.

Napokon z duelov ako víťaz vzišlo družstvo REVÚCEJ, na druhom mieste skončilo družstvo ZÁVADKY, na treťom HELPA, na štvrtom BRAVÁCOVO a piate - len o rozdiel jednej lopty -skončilo družstvo domácej **POHORELEJ** (v zložení **Jozef Hazák, Jozef Kalman, Lukáš Janoška, Ľubo Lihan, Jaro Mičenko, Karol Pletka, Peter Pletka, Jozef Šajša, Michal Tlučák, Milan Tlučák, Ján Tlučák**). Za najlepšieho nahrávača turnaja bol organizátormi vyhlásený **Marián Gono** z Revúcej, najlepším smečiarom **Rado Nosko** zo Závadky nad Hronom a najlepším hráčom **Ľuboš Hrbál** z Revúcej.

Všetci zúčastnení ocenili vysokú úroveň turnaja po organizačnej i hernej stránke a všetci sa už tešia na ďalší ročník.

Najlepším hráčom a družstvám odovzdali ceny Ing. Jozef Kalman - starosta obce Pohorelá, Jozef Tokár - poslanec banskobystričského samosprávneho kraja, Mgr. Jozef Šajša - zástupca starostu obce Pohorelá a Ján Haluška - predseda komisie športu a kultúry pri OZ Pohorelá.

Usporiadatelia Obecný úrad v Pohorelej, Volejbalový spolok GAD Pohorelá a Občianske združenie OPORTA Pohorelá ďakujú týmto všetkým, ktorí sa akoukoľvek formou podieľali na zdarnom priebehu turnaja - gullášisti, rozhodcovia, hráči, diváci a najmä partneri a sponzori podujatia: Ing. Jozef Baran - BARTRANS, Pavel Rusnák - Mäsiarstvo, Brantner Gemer, Pekáreň Pohorelá a Pivovary TOPVAR – a v neposlednom rade darcovia 2% dane z príjmov.

Plán železníc na redukcii spojov na Horehroní od 1.4.2011

Medializovaný zámer Železníc Slovenskej republiky na redukcii spojov naberá konkrétnejšie rozmery.

ŽSR v týchto dňoch zverejnili návrh na rušenie konkrétnych regionálnych vlakových spojení – aj na Horehroní.

ŽSR zdôvodňujú redukcii osobnej prepravy nezáujmom cestujúcich na niektorých traťových úsekoch, ale aj tým, že spoločnosť dostane od štátu peniaze na menší rozsah dopravných výkonov ako doposiaľ.

Starostovia obcí mikroregiónu Horehron vedú v súčasnosti o pripravovaných škrtoch vo vlakových spojeniach jednanja s RZ Zvolen.

Číslo vlaku	Z	návš. redukcie		Zrušený v období	priemerný počet cestujúcich / deň v zrušenom úseku
		čas			
		z	do		
7750	Brezno	7:24	Červená Skala	8:22	29
7705	Brezno	10:28	Červená Skala	11:24	16
7709	Brezno	12:09	Červená Skala	12:52	22
7713	Brezno	15:03	Červená Skala	15:58	13
7715	Brezno	15:54	Červená Skala	16:53	28
7719	Brezno	18:39	Červená Skala	19:24	33
7706	Červená Skala	5:20	Brezno	7:22	33
7353	Červená Skala	8:36	Brezno	9:33	23
7708	Červená Skala	11:54	Brezno	12:54	25
7714	Červená Skala	13:25	Brezno	14:21	20
7716	Červená Skala	16:57	Podbrezová	18:02	27
7718	Červená Skala	18:24	Brezno	19:23	16

„X“ pracovné dni; (6) – sobota; (1)-(6) pondelok až sobota; (+) pondelok až piatok a nedeľa

Daň za psa za rok 2011 v zákonom stanovenej lehote do 31. januára zaplatili majitelia 230 psov.

Daň z nehnuteľností

Výška dane z nehnuteľností sa oproti minulému roku nemenila.

Vyrubená daň z nehnuteľností je splatná v štyroch rovnakých splátkach, a to najneskôr do 31. marca, do 30. júna, 30. septembra, a 30. novembra bežného zdaňovacieho obdobia, za ktoré sa daň vyrubuje.

Ak ročná daň vyrubená fyzickej osobe nepresahuje 17 eur a právnickej osobe 170 eur, je splatná naraz najneskôr do 15 dní odo dňa nadobudnutia právoplatnosti platobného výmery. Daň možno zaplatiť naraz aj vtedy, ak je vyššia.

Od januára tohto roku začal Obecný úrad v Pohorelej plniť úlohy v súvislosti s prípravou a vykonaním sčítania obyvateľstva, domov a bytov roku 2011.

Sčítanie sa vykoná na celom území Slovenskej republiky podľa stavu k 21. máju 2011. Samotné sčítanie obyvateľov, domov a bytov v roku 2011 prebehne v čase od 13. mája do 6. júna. V roku 2011 bude možné po prvý raz v histórii využiť nielen klasické tlačenej sčítacie formuláre, ale aj ich identickú elektronickú formu. Tlačené formuláre sa budú vyplňať od 21. mája 2011 do 6. júna 2011. údaje v elektronickej forme sa budú zisťovať od 21. mája do 29. mája 2011.

E-learningové jazykové vzdelávanie prebieha podľa plánu

Koncom októbra minulého roka sa začalo e-learningové jazykové vzdelávanie v rámci projektu Občianskeho združenia EuroExperience, v ktorom sa zamestnanci Obce Pohorelá a Základnej školy s materskou školou v Pohorelej zúčastnili už troch jazykových kurzov. Z pohľadia domova a podľa svojich časových možností sa každý svojim tempom preklíkal zaujímavým virtuálnym svetom modernej výučby angličtiny. Všetky tri úrovne anglického jazyka sa končia absolvovaním povinných záverečných testov.

Kurz Anglický jazyk – začiatočník, v ktorom bolo vyskolených 26 účastníkov, sa úspešne ukončil ku koncu novembra minulého roka. Následne, na začiatku decembra bol spustený kurz Anglický jazyk – pokročilý, ktorý absolvovalo 17 účastníkov a ku koncu roka všetci úspešne ukončili vzdelávanie.

V týchto dňoch finišuje kurz Anglický jazyk – konverzácia, ktorý bol spustený začiatkom januára tohto roka a v ktorom sa taktiež vyškolí 17 účastníkov. Anglický jazyk je už teda takmer úspešne ukončený, v súlade s harmonogramom vzdelávacieho projektu. Veríme, že účastníci nadobudli množstvo užitočných poznatkov, zdokonalili svoje jazykové schopnosti a nebudú mať problém sa anglicky porozumieť či už pri práci, alebo vo voľnom čase pri cestovaní do zahraničia, alebo pri poskytovaní informácií turistom, ktorí navštívia obec Pohorelá.

Aby však jazykové vzdelávanie bolo ešte bohatšie, neostane len pri vzdelávaní sa v anglickom jazyku. Od začiatku februára sa spustí aj jazyk nemecký – opäť v troch úrovniach, opäť formou e-learningu, opäť z pohľadia domova. Prvý blok, Nemecký jazyk – začiatočník, absolvuje 21 účastníkov – zamestnancov Obce Pohorelá a Základnej školy s materskou školou v Pohorelej ako aj zamestnankynia občianskeho združenia EuroExperience. Do konca marca musia všetci absolvovať 180 povinných blokov daného kurzu a po ich zvládnutí opäť úspešne absolvovať záverečný test.

„Priestor na vašu príležitosť.“

Tento projekt sa realizuje vďaka podpore z Európskeho sociálneho fondu v rámci Operačného programu Zamestnanosť a sociálna inklúzia.

SPOLOČENSKÁ RUBRIKA

JUBILANTI

- 91 rokov
20.2. Anna Syčová, Clementisova 782
- 90 rokov
10.2. Mária Halajová, Za Vršok 226
- 86 rokov
2.2. Anna Slizová, Kpt.Nálepku 305
13.2. Anna Syčová-Kriváň, Kpt.Nálepku 27
- 85 rokov
17.2. Františka Gáliková, Partizánska 547
- 82 rokov
16.2. Karol Bialik, Kpt.Nálepku 181
- 80 rokov
22.2. Františka Poláková, Za Potokom 701
24.2. Matej Syč, Clementisova 747
- 70 rokov
2.2. Mária Petrová, Za potokom 702
10.2. Karol Siman, Clementisova 791
15.2. Mária Mačkinová, Kpt.Nálepku 32
20.2. Emília Janošková, Clementisova 814
28.2. Angela Pompuřová, Clementisova 804
- 60 rokov
10.2. Mgr. Anna Kráľová, Clementisova 757
13.2. Ondrej Šťavina, Za Vršok 214
14.2. Mária Halajová, Kpt.Nálepku 285
26.2. Adela Gandžalová, Kpt.Nálepku 28

NOVORODENCI

- 8.1. Samuel Rochovský, Clementisova 740
19.1. Lucia Zlukyová, Kpt.Nálepku 96
27.1. Magdaléna Kanošová, Kpt.Nálepku 140

ZOMRELÍ

Emil Šalkovský
Poh.Maša 51
(* 16.2.1923 - † 23.1.2011)

ZRUŠENÝ TRVALÝ POBYT

Trvalý pobyt bol v zmysle §7 ods. 1 písm. d) až g) zákona NR SR 253/1998 Z.z. o hlásení pobytu občanov Slovenskej republiky a registri obyvateľov SR do 31. januára 2011 zrušený týmto občanom:

- Kamila Brotvanová, nar. 30.10.2007
Viera Mušková, nar. 26.10.1952
Kristián Slezák, nar. 14.2.2008
Marek Slezák, nar. 23.1.1987
Denisa Slezáková, nar. 5.3.1988
Milan Škúci, nar. 4.10.1952
Sebastián Vlnka, nar. 23.2.2006
Eva Vlnková, nar. 4.7.1980
Jaroslav Žiak, nar. 11.5.1955

OPRAVA

V niektorých výtlačkoch minulého čísla sme nesprávne uviedli, že OZ schválilo za sobášiacich p. Jána Šuleja a Mgr. Jozefa Šajšu. Správne malo byť:

„Poslanci OZ schválili za sobášiacich Ing. Štefana Kráľa a Jána Šuleja.“
Všetkým sa za nesprávnu informáciu ospravedľujeme.

Poslednú novembrovú nedeľu Regionálna rada Klubu slovenských turistov Banská Bystrica usporiadala stretnutie zástupcov turistických klubov spojené s výstupom k vodopádu pod Orlovou.

Plný autobus účastníkov začal túru na pohorelnom námestí, odkiaľ pokračovali po žltej značke k cieľu. Trasa bola dlhá len 4,5 kilometra, ale po zľadovatennej ceste každý kráčal opatrne, aby nemusel potvrdiť výrok - športom k trvalej invalidite. Cestou obdivovali zasnežené stromy a neverili, že pred týždňom svietilo slniečko a po snehu nebolo ešte ani pamiatky. Na rázcestí, kde smerová tabuľa ukazuje cestu k vodopádu, odbočia doľava a po skalnatom chodníčku, popri ktorom neustále zurčí voda z potoka Pohorelka, sa blížia k cieľu. Časť chodníka miestami pripomína rokliny Slovenského raja v malom vydaní. Cestou fotografujú ľadové cencúle na okolitých skalách, ale aj na brehu potoka.

Vodopád, ktorý miestni volajú aj „voda, ktorá padá zo skaly“, zurčí a víta ich vodou padajúcou z výšky piatich metrov.

Niekoľko záberov pri vodopáde a už sa poberajú späť, pretože je ešte naplánované posedenie, kde sa dozvedajú, čo je nové v Klube slovenských turistov a čo sa plánuje na budúci rok.

Horehronie

Karol Vosko: O POHORELSKOM NÁREČÍ – XI.

...pokračovanie veršovanky z januárového čísla:

15) Slovo meškerenda neslyšal v živote,
myslí, že dráľ haby kvačyli po plote..	23) Okruhľak ňekupi, ľata s golom hlavom,
vodičkę nepije, hostí se ľen kavom.
16) Pošleš go na triasky, nepude ti haba,
bo v telkaču ide Eruption a Abba.	24) Grošy ma po vreckoch teľo jako smeti
a večer čo večer na diskoškę leťi.
17) Do ladicy hľadi od rana do rana,
o robote gvari: „ňanku, to ňę mana“.	25) Nedožyje se tęn duhych rokof,
bo každyn božy daň ľata jako pokof.
18) Keď tranzistor pustí, prchne ze sľan malta,
a do magneťaka jednostajne šparta.	26) Ňevã d'e ku pile, aňi d'e do šmeksu,
Od fegnara ňechce ale ľan z Tuzexu.
19) Grodzki neporiadi, sviňom nepocudi,
ale kelbas metrak rozkaže zaudit'.	27) Ňevã čo pochvalen, keď stretňe staršego,
čau, čaves, čavko, to pozdravý jeho.
20) Pošli go vykydat', ta te hňad vychvali,
jako kebys byl vrah, čy Bacuch podpalił.	28) Rožki s narančami do pomyji meta,
Spukať go nemožem, žę ma pravo veta.
21) Do stajni nepozre od zimy do leta,
ale aj dva bravý vyvločý do sveta.	29) Nevã čo navloky, plundre ani čuha,
chodi jak minister, každy daň ta pluħa.
22) Šanovat' si habky hore si ňebere,
Novę rifle šucha a tri razy pere.	30) Vahan ňevystruga, dratvy ňeusuka,
Ľen za glupotami furt a večne stuka,

- Pozn. Veršovačka vznikla v r.1980 -

Vo víre času: (fotografia z archívu OÚ)

Z obecnjej kroniky:

(pozn.: výpis záznamov z kroniky je bez gramatických a štylistických úprav)

ZÁZNAMY Z ROKU 1931 – STAVBY: V domoch kde dosiaľ sa zachovali ohniská s kozubom je pôjd v zimných mesiacoch ovešaný množstvom bravčového mäsa a kľobás k vyúdeniu. Mäso tu údené je nielen majetkom dotčného držiteľa domu, ale mnohých iných spoluobčanov, ktorí miesto ohniská majú už sporáky.

Obyčajne pod spoločnou strechou s obytným staviskom je bezprostredne spojená buď drevárňa alebo aj maštal' s domácimi zvieratami. Za maštalami skoro vždy sú naprieč vystavané hospodárske staviská – humno, v ňom niektorí prechovávajú okrem sena a slamy, hospodárske stroje ako: ručnú mlátačku, vejačku a sečkáren.

Gazdovské dvory sú dosť priestranné. Tu nechávajú stáť svoje povozy. Oproti maštalným dverám býva vykopaná jama na hnoj, ktorá keďže býva len plytká, nevyložená, močovka z nej tvorí po dvore kaľuže alebo v malých potôčikoch tečie po dvore.

Verejně budovy ako kostol, škola, obecný dom, fara sú stavané z tehál, pokryte eternitom a štridlou.

V osade boli domy stavané len z kameňa, ktorý sa na tento cieľ ľalal v Prašivci, alebo zo skál nachádzajúcich sa na poli a blízkych roľiach. Z počiatku poli kryté len šindľom, dnes už mnohí majú domy pokryté aj eternitom, menej plechom. Takmer všetky domy vybudované panstvom pozostávali z dvoch izieb rozdelených kuchyniou. Tu voláčkedy tiež nebolo šporákov ako dnes, ale kozuby po ktorých už takmer nezostalo ani pamiatky. Domky stavalo panstvo Coburgov z vlastných prostriedkov pre robotníkov pracujúcich v jeho závodoch. Prideleného domku robotník používal celkom zdarma, ba k vykurovaniu aj drevo a nároky naň nestratil ani vtedy keď už z bárs akých príčin stal sa práce neschopným až do jeho a manželkinej smrti. Keďže záborovým zákonom všetky movitosti a nemovitosti dostali sa do správy Pozemkového úradu a neskoršie ministerstva zemnedelstva aj obytně budovy s príslušenstvom stali sa majetkom tohové ministerstva. Toto odpredalo domy obyvateľom osady aj s pozemkami nachádzajúcimi sa v blízkosti.

1941 – STRAVOVACIA AKCIA: V dobe od 7.II. do 5.III. 1941 prevedená bola stravovacia akcia pre chudobné deti, ktorých otcovia boli tohto času nezamestnaní. Na túto akciu prispeli: OSM v Brezne n/Hron. 500.- Kčs, Obec Pohorelá 180.- Kčs, rímsko-katolícky farský úrad 100.- Kčs, MO HŠLS v Pohorelej 200.- Kčs; Spolu 980.- Kčs. Stravovalo sa 47 detí. Stravu, ktorá pozostávala z rôznych výživných polievok a dávky chleba, pripravovali a rozdeľovali učiteľky štátnej ľudovej školy.

KATASTROFÁLNA NEÚRODA OBLIŇNÍŇ: Zima v roku 1940/1941 nebola síce veľmi bohatá na silné mrazy, lebo najhorší mráz bol len -21°C, zato však bolo množstvo snehu, ktorý ležal vo viacerých vrstvách, oddelených medzi sebou snehovými kôrami, ktoré zabráňovali dýchaniu ozimín, alebo inde trpely oziminy snežnou plesňou. Následky zimy ukázaly sa hneď z jari, keď na roľiach osiatych žitom, len kde-tu bolo vidieť zelenat' sa ozimínu. Tí, čo mali doma dostatok jarného osiva (ovos, jačmeň) prorali zem znovu a obsiali ju týmto, druhí zas, ktorí nemali svojho záprahu, posiali osivo len po vrchu a tí neurobili vôbec nič. Nechali preriedené žito rásť ďalej tak, ako vzišlo, v nádeji, že snád' sa ono ešte dajako zmôže. Najlepšie obstáli potom pri žatve tí, ktorí hneď z jari riedku ozimínu preorali a zasiali jarné osivá. Druhá skupina, t.j. tí, ktorí zasiali osivo len po vrchu, bez dostatočnej prípravy pôdy, sožali len samú trávu a podobne aj tretia skupina. Treba poznamenať, že zasiaté žito v jeseni 1940 bolo z osiva, dodaného poľnohospodárskou radou v Bratislave, takže nemožno z tejto neúrody usudzovať na to, že by boli gazdovia zasiali osivo raži už zdegenerovanej. Ku všetkému nešťastiu (boli sme vo vojne) pridružila sa ešte aj neúroda, takže v jeseni 1941 nebolo čím obsiat' zeme. Vládny komisár obce sice previedol súpis tých čo nemali žita, ale zásielka žita došla až tak neskoro, že zem následkom skorých mrazov nebola spôsobilá k siatju. Zaiste viac ako ½ polnosti v našom chotári nebola obsiata.

Treba sa ešte zmienit' o jarinách (jačmeň a ovos). Následkom dlhšie trvajúcej zimy (až do konca marca bol ešte sneh), započalo sa s jarnou orbou v polovici apríla. Počasie oračkę prialo, takže sa mohlo všetko obrobiť. Časté dažde podporovali bujný rast jarín a gazdovia sa nádeľali, že keď už z ozimín nebude nič, aspoň z týchto bude dobrá úroda. V lete však boli časté búřky sprevádzané silným vetrom, ktoré mnohé jariny povalily a to, čo zostalo ešte na koreni rovné, zosekali mysí a gazdovia tvrdili, že aj žaby. Takto boli sklamaní aj v jarinách. S polá svázali len slamu a trávu, ale ani z tejto nebolo úžitku, iba ako stelivo pod dobytok. Bol by býval na Horehroni hľad, keby nebola bývala dobrá úroda zemiakov a nebolo zavedené šiora riadené hospodárstvo.

1961 – ZMENA KRONIKÁRA: Po odchode Vincenta Auxta z funkcie kronikára bol podľa tradície za kronikára ustanovený nový riaditeľ školy BRUNO PATUŠ. Menovaný funkciu kronikára vykonával desať rokov, ale kroniku nepísal. Na časté dopyty funkcionárov miestneho národného výboru o vedení kroniky uvádzal, že záznamy pre kroniku za jednotlivé roky má. To však nezodpovedalo skutočnosti, lebo na výzvu Rady Miestneho národného výboru, aby ich konečne predložil k schváľeniu, nakoniec vyhlásil, že žiadne záznamy za uplynulé desaťročie nemá.

V dôsledku toho bol Radou miestneho národného výboru z funkcie kronikára odvolaný a za nového kronikára bol uznesením Rady Miestneho národného výboru ustanovený Július Orolin, učiteľ tunajšej Základnej deväťročnej školy.

JÚLIUS OROLIN sa narodil 22.mája 1919 v Šumiaci – Novej Maši. Pochádza z robotníckej rodiny. Po vychodení štvrtej triedy meštianskej školy v roku 1934 tri roky manuálne pacoval na rôznych pracoviskách. V rokoch 1937-1941 študoval na Učiteľskom ústave v Banskej Bystrici. Jako učiteľ pôsobil od 1.septembra 1941 na školách v Šumiaci a Valčkovni. Od 1.septembra 1965 vyučuje na tunajšej škole.

Vo víre času – Pohorelá kedysi: (fotografiu poskytol J.Krnáč)